Konferencija:
Budućnost Zajedničke poljoprivredne politike EU

s osvrtom na dosadašnju provedbu Programa ruralnog razvoja RH 2014-20.

Važnost Mjere 19 (LEADER-CLLD) Programa ruralnog razvoja

LEADER
MREŽA HRVATSKE
LEADER NETWORK CROATIA

Inicijative zajednice: decentralizirani pristup

- 1987. reforma strukturnih fondova
- zemlje Europske zajednice (danas: EU) uvode novi pristup – inicijativa zajednice
- novi pristup korištenju strukturnih i kohezijskih (danas: strukturnih i investicijskih, ESI) fondova – **uvedeno odlučivanje od strane samih lokalnih zajednica**
- demokratska novina!
- jedan dio EU fonda se izuzima iz upravljanja središnjih državnih tijela i daje na upravljanje samim lokalnim zajednicama
- podupire se pristup „odozdo prema gore”

LEADER počeci:

- 1991. provedbom reforme Zajedničke poljoprivredne politike EZ je pokrenula:
- *Liaison Enrtre Actions de Developmente de l'Economie Rural* (LEADER)
- veze između aktivnosti za razvoj ruralne ekonomije
- LEADER postaje službena razvojna inicijativa EZ za potporu ruralnom razvoju na lokalnoj razini **u svrhu revitalizacije ruralnih područja i otvaranja novih radnih mjesta**

7 LEADER načela:	+ decentralizirana administracija
- razvoj utemeljen na lokalnim značajkama - pristup „odozdo prema gore" - lokalna javno-privatna partnerstva (LAG) - inovativnost - integrirani i višesektorski pristup - umrežavanje - suradnja	U tekućem programskom razdoblju 2014-20. u kojem se LEADER metodologija naziva LEADER-CLLD (Community Led Local Development) dodano je i osmo načelo provedbe. Decentralizirana administracija ili isporuka projekata preko LAG-ova.

Razvoj LEADER pristupa:

Faza	Trajanje	Izvor financiranja	Visina potpore (EUR)	Broj LAG-ova
LEADER I	1991-93.	EAGGF (vodeći) + ESF ERDF	450 mil. EUR	217
LEADER II	1994-99.	EAGGF (vodeći) + ESF ERDF	1,7 milijardi	906
LEADER +	2000-06.	EAGGF	2,1 milijarde	893 (EU-15) + 250 (EU-10)
LEADER os 4.	2007-13.	EAFRD	5,5 milijardi (min. 6% EAFRD)	2.331 (EU-27)
LEADER-CLLD	2014-20.	EAFRD EMFF ESF EFRD	9,1 milijardi (min. 5% EAFRD) + ostali fondovi	preko 3.000

LEADER – kako se provodi u drugim EU članicama

- decentralizacija u odlučivanju i financiranju
- odustajanje od centralno-planske uloge središnjih državnih tijela
- poticanje lokalnog razvoja vođenog od strane članova zajednice

Portugal: 40% alokacije EAFRD za LEADER (2014-20.) + još 3 ESI fonda
Njemačka: 45% alokacije EAFRD za LEADER (2014-20.) + još 3 ESI fonda

- sukladno Uredbama (EU) 1303/2013 i 1305/2013 članstvo razvojnog partnerstva ne smije dolaziti samo iz javne interesne skupine (max. 49% glasačkih prava)
- integrativni i multisektorski karakter partnerstva
- potiče umrežavanje i suradnju u zajednici
- dionicima iz gospodarske i civilne interesne skupine se jamči sudjelovanju u donošenju lokalnih razvojnih strategija

Community Led Local Development

Primjena na razini EU 2014-20.

ESI Funds involved in CLLD (multi-funded or single-funded LAGs)

Category	Member State
EAFRD, ERDF, ESF & EMFF	BG, DE, ES, FR, GR, IT, PL, PT, RO, SE, UK
EAFRD, ERDF & ESF	CZ, HU
EAFRD, ERDF & EMFF	SI
EAFRD, ESF & EMFF	LT
EAFRD & EMFF	CY, DK, EE, FI, HR, IE, LV
EAFRD & ERDF	AT, NL, SK
Only EAFRD	BE, LU, MT

Multi-funded strategies across Europe

multi-funding allowed

not allowed

AT, BG, CZ, DE, DK, ES, FI, FR, GR, HU, IT, LT, LV, PL, PT, RO, SE, SI, SK, UK

BE, CY, EE, HR, IE, LU, MT, NL

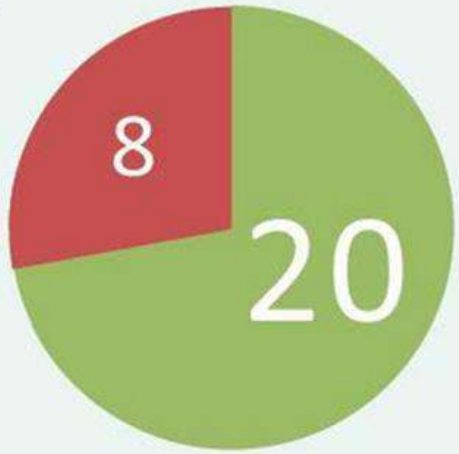

Source: Partnership Agreements and MS information.

Urbana primjena CLLD moguća u ovom programskom razdoblju 2014-20:

- 11 zemalja članica EU krenulo u urbanu primjenu
- financiraju se projekti poput:

- socijalno/društveno poduzetništvo
- zapošljavanje mladih
- revitalizacija zapuštenih javnih prostora
- socijalizacija migranata
- rad s ostalim socijalno isključenim skupinama

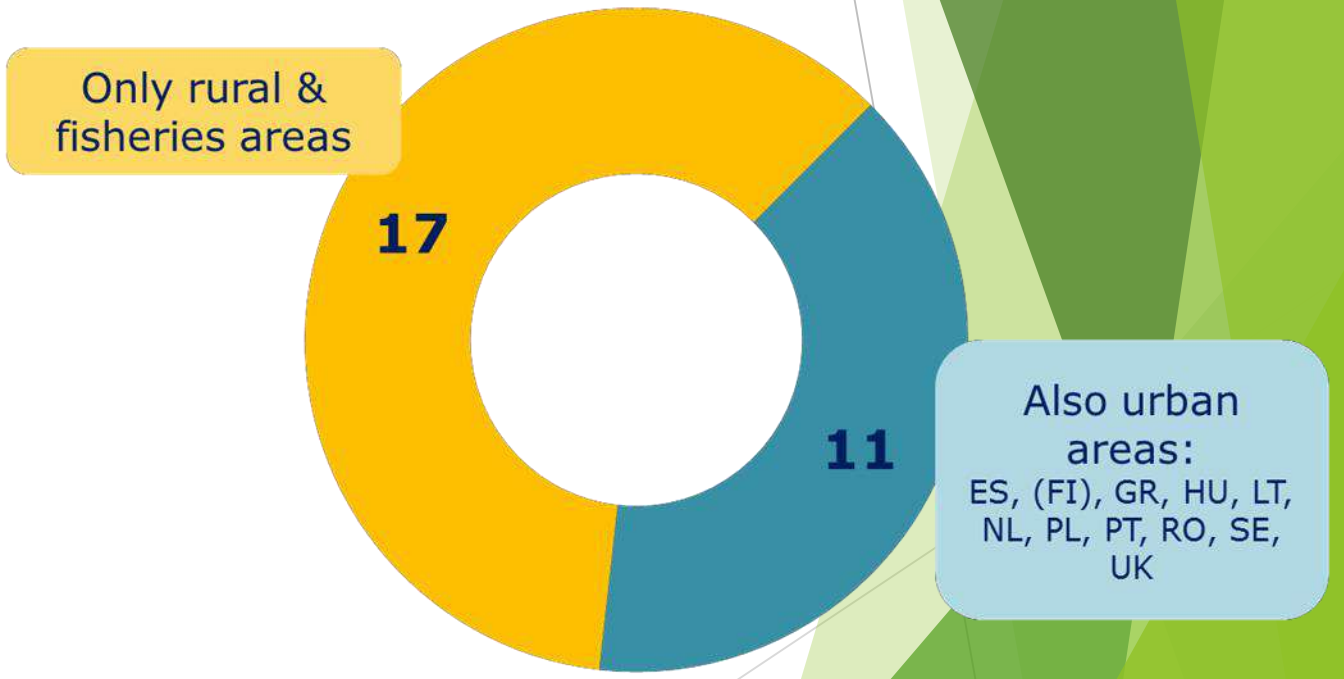

Source: ENRD CP - Screening of 28 approved Partnership Agreements

IPARD: priprema Hrvatske za LEADER

- **IPARD (2007-13.)**
- priprema Hrvatske za punopravno članstvo u EU
- Mjera 501 (tehnička pomoć): postojala su sredstva za mobilizaciju, informiranje i edukaciju ruralnih dionika + osnivanje 15 LAG-ova
- sredstva se nisu koristila, mjera je akreditirana tek 2013. iskorišteno oko 3% raspoloživih sredstava
- usprkos nezainteresiranosti provedbenih tijela, u razdoblju 2008-13.

  sami građani RH osnivaju 64 LAG-a
- 2013. se pokreće i Mjera 202 (Priprema i provedba lokalnih strategija ruralnog razvoja)
- odobravaju se 42 LAG-a u RH

Mjera 19 Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014-20.

Pregovaračka stajališta RH prilikom pregovora za članstvo u EU

- RH predlagala da se za LEADER provedbu izdvoji 1% Programa ruralnog razvoja
- RH pristala na 2,5% (pola od EU minimuma od 5% EAFRD) – sadašnjih 3%

Trenutna provedba:

- monofodnovsko financiranje
- LAG – Program ruralnog razvoja, FLAG – Op. Program za pomorstvo i ribarstvo
- Mjera 19 ustvari tek kopiranje druge mjere Programa ruralnog razvoja

Postupanje suprotno LEADER načelima i preporukama Europske komisije da se kroz mjeru LEADER ne kopiraju druge mjere EAFRD – Hrvatska postupa upravo suprotno!

POUKA ZA KVALITETNIJE PLANIRANJE SLIJEDEĆEG PROGRAMSKOG RAZDOBLJA!

Primjer iz prakse: LAG Vallis Colapis

- primjer kapaciteta jedne LAG organizacije u RH
- ruralne zajednice Pokuplja i zapadnog Žumberka (14 JLS, 1.502,66 km2, 95.607 st.)

Mjera 19	ESF samo u 2018.	Ostali fondovi:
Podmjera 19.1. Pripremna pomoć 371.846,30 kn	ESF Zaželi – 7,5 mil. kn za lokalne hum. udruge	Interreg Slo – Hrv 1,5 mil. EUR
Podmjera 19.2. Provedba operacija unutar CLLD strategija 9.485.861,28 kn	ESF LEDI III – 1 mil. kn za rad s nezaposlenima	Erasmus+ 0,5 mil. kn
Podmjera 19.3. Priprema i provedba aktivnosti suradnje 474.293,06 kn	ESF volontiranje – 608.928,36 kn volonterstvo u zdravstvu i soc.skrbi	
Podmjera 19.4. Tekući troškovi i animacija 2.490.861,28 kn	ESF volontiranje - 1,2 mil. kn volonterski klubovi u školama	
UKUPNO: 12.822.861,94 kuna	UKUPNO: 9,8 mil. kn	0,5 mil. kn

Nova CLLD regulativa 2021-27.

- Trendovi: smanjuju se raspoloživa sredstva ESI fondova kao i udio (%) EU financiranja
- što se tiče CLLD vjerovatno ostaje obaveza 5% EAFRD

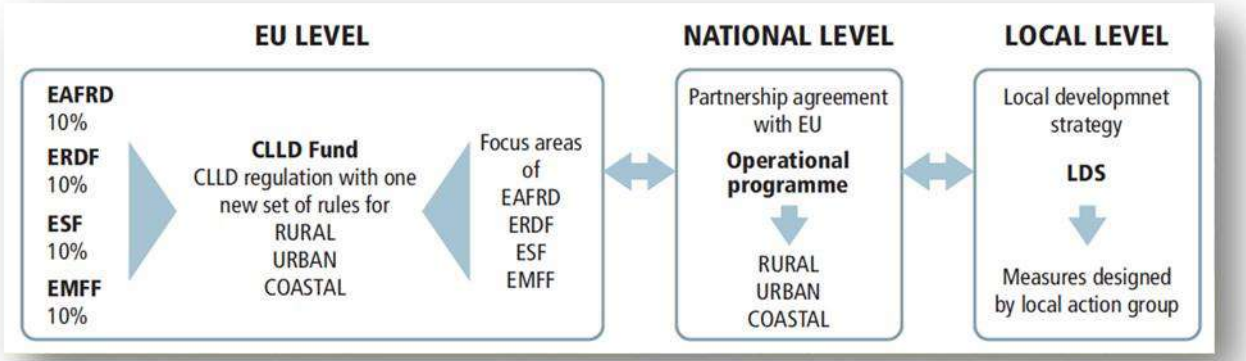

- <u>svibanj 2018:</u>
- prijedlog nove Zajedničke uredbe o odredbama provedbe (Common Provisions Regulation) koja će zamijeniti sadašnju Uredbu (EU) 1303/2013, CLLD se određuje čl. 25 – 28 u Prilogu I
- <u>lipanj 2018:</u>
- smjernice za modernizaciju i pojednostavljenje ZPP nakon 2020.
- okvir politike provedbe EMFF

Zahvaljujem se na pažnji!

Kurilovac 1, 47280 Ozalj

tel: 047-731-400 (+112 kućni)

fax: 047-731-172

www.lmh.hr

predsjednik@lmh.hr